

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

Сумська філія

Кафедра юридичних дисциплін

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права та процесу»

обов'язкових компонент

освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти

262 Правоохоронна діяльність

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.23 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
Протокол від 29.08.23 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.23 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри юридичних дисциплін Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ (Протокол № 1 від
29.08.23).

Розробникдоцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії ХНУВС,
к.ю.н., доцент Маркова О. О.

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент Панасюк О. В.
2. Доцент кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Навчально-наукового інституту права СумДУ, кандидат юридичних наук, доцент Логвиненко М.І.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

№ модулю	Номер та назва змістового модулю, номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю	
		Всього	з них:					
			лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття		Самостійна робота
Семестр № 3								
	Тема № 1. Реформування державного управління та публічної служби в Україні: результати та наслідки		2		2		10	
	Тема № 2. Удосконалення інструментів публічного управління		2		2		10	
	Тема № 3. Адміністративні процедури та їх правове регулювання: зарубіжний досвід для України		2		2		10	
	Тема № 4. Концептуальні зміни в адміністративно-процесуальному праві		2		2		10	
	Тема № 5. Підсудність адміністративних справ: проблемні аспекти.		2		2		10	
	Тема № 6. Механізм захисту прав приватної особи у сфері публічного адміністрування.		2		2		10	
	Тема 7. Адміністративні провадження за зверненнями громадян: проблемні аспекти.		2		2		10	
	Тема 8. Реєстраційна-дозвільна процедура		2		2		10	
	Тема 9. Особливості судового розгляду окремих категорій справ.		2		2		10	
	Тема 10. Виконавче провадження: проблемні аспекти виконання рішень.		2		2		10	
Всього за 3 семестр		120	20		20		80	Екзамен

4.2.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

№ модулю	Номер та назва змістового модулю, номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю
		Всього	з них:				
			лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	
Семестр № 3							
	Тема № 1. Реформування державного управління та публічної служби в Україні: результати та наслідки					10	
	Тема № 2. Удосконалення інструментів публічного управління			2		10	
	Тема № 3. Адміністративні процедури та їх правове регулювання: зарубіжний досвід для України		2			10	
	Тема № 4. Концептуальні зміни в адміністративно-процесуальному праві					10	
	Тема № 5. Підсудність адміністративних справ: проблемні аспекти.					10	
	Тема № 6. Механізм захисту прав приватної особи у сфері публічного адміністрування.		2			10	
	Тема 7. Адміністративні провадження за зверненнями громадян: проблемні аспекти.			2		10	
	Тема 8. Реєстраційна-дозвільна процедура		2			10	
	Тема 9. Особливості судового розгляду окремих категорій справ.			2		4	
	Тема 10. Виконавче провадження: проблемні аспекти виконання рішень.					4	
Всього за 3 семестр		120	6		6	88	Екзамен

1. Методичні вказівки до семінарських та практичних занять

Тема № 1. Реформування державного управління та публічної служби в Україні: результати та наслідки

Навчальна мета заняття: розглянути особливості адміністративно-правового регулювання публічної служби та основні проблеми.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Публічна служба в Україні: поняття та види.
2. Державна служба, її ознаки та основні принципи функціонування.
3. Державні службовці та їх класифікація.
4. Стадії проходження державної служби: прийняття на службу; просування по службі; припинення служби.
5. Дисциплінарна відповідальність державних службовців. Проблемні аспекти організації державної служби.

Методичні вказівки до питань теми:

1. Публічна служба в Україні: поняття та види.
Розглядаючи вказане питання студентам необхідно звернути увагу на визначення поняття публічної служби, її ознаки та види.
2. Державна служба, її ознаки та основні принципи функціонування.
Розглядаючи дане питання необхідно проаналізувати визначення державної служби в Закону України «Про державну службу» та в наукових джерелах. Необхідно визначити ознаки державної служби. Визначити основні принципи державної служби та надати їх характеристику.
3. Державні службовці та їх класифікація.
Розглядаючи вказане питання необхідно визначити поняття державних службовців, їх ознаки. Необхідно здійснити класифікацію державних службовців відповідно до Закону України «Про державну службу».
4. Стадії проходження державної служби: прийняття на службу; просування по службі; припинення служби.
Відповідаючи на вказане питання необхідно визначити основні етапи проходження державної служби. Необхідно проаналізувати порядок прийняття громадян на публічну службу, визначити порядок та особливості проходження державної служби. Проаналізувати підстави та порядок просування по службі. Необхідно визначити підстави та порядок звільнення з державної служби.
5. Дисциплінарна відповідальність державних службовців.
Відповідаючи на дане питання необхідно проаналізувати поняття та особливості дисциплінарної відповідальності державних службовців. Необхідно визначити підстави дисциплінарної відповідальності державних службовців. Проаналізувати порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності. Визначити види дисциплінарних стягнень, що можуть застосовуватися до державних службовців.

Практичні завдання:

1. Кожен студент самостійно до початку заняття складає змістовну ситуацію, в якій державний службовець допускає порушення правових норм, за які він зобов'язаний нести один із таких видів відповідальності, а саме: дисциплінарну відповідальність; цивільно-правову

відповідальність; адміністративну відповідальність; кримінальну відповідальність, та обґрунтовує порядок їх застосування.

2. Розв'яжіть ситуаційні завдання:

Задача № 1

Начальник управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації громадянин К., маючи вік 60 років і стаж державної служби 25 років та медичний висновок про незадовільний стан здоров'я, що перешкоджає виконанню службових повноважень, подав письмову заяву про відставку.

Надайте правову оцінку цій ситуації. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Задача № 2

Громадянин Б. подав документи до конкурсної комісії для участі у конкурсі на заміщення вакантної посади консультанта Секретаріату Верховної Ради України. Конкурсна комісія відмовила громадянину Б., мотивуючи своє рішення тим, що громадянин Б. не подав відомості про доходи і зобов'язання фінансового характеру, про нерухоме та цінне рухоме майно, а також про вклади в банках, що належать йому та членам його родини.

Надайте оцінку законності цього рішення. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Задача № 3

До голови правління Пенсійного фонду України громадянина Д. надійшла скарга на неналежне виконання начальником відділу по контролю за надходженням коштів та погашенням заборгованості з платників Пенсійного фонду України – громадянином В. своїх посадових обов'язків. Зміст скарги було доведено до відома останнього. Громадянин В. почав вимагати проведення службового розслідування з метою зняття безпідставних, на його думку звинувачень щодо нього, у чому йому було відмовлено у зв'язку з тим, що скарга не містить відомостей про автора, а щодо анонімних скарг службове розслідування не проводиться.

Надайте правову оцінку цій ситуації. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Задача № 4

Громадянин Б., який протягом 3 років займав посаду віце-консула при генеральному консульстві України у Санкт-Петербурзі, був достроково відкликаний до України. Це рішення було аргументовано тим, що він вступив у шлюбні відносини із громадянкою Російської Федерації.

Надайте оцінку законності цього рішення. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства. В яких випадках працівник дипломатичної служби, направлений у довготермінове відрядження, може бути достроково відкликаний до України?

Задача № 5

Громадянці Г, яка працювала на посаді спеціаліста управління освіти міської ради, через 6 місяців після її виходу із декретної відпустки було призначено атестацію. В результаті проведеної атестації атестаційна комісія зробила висновок що громадянка Г. не відповідає займаній посаді і запропоновано звільнити її. Спираючись на рекомендацію атестаційної комісії, міський голова звільнив громадянку Г. з посади.

Надайте оцінку законності цього рішення. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства. Чи є результати атестації та висновок атестаційної комісії обов'язковими до виконання головою відповідної ради?

Задача № 6

Перед Вами 12 тверджень. Визначте чи є серед них помилкові? Відповідь обґрунтуйте.

1. Всі особи, які претендують на зайняття посади державною службовця повинні подати відомості про нерухоме та цінне рухоме майно, вклади в банках і цінні папери.
2. До державних службовців можуть застосовуватися тільки ті дисциплінарні стягнення, які передбачені Законом "Про державну службу".
3. Державний службовець не має права працювати за сумісництвом.

4. При прийнятті на державну службу може встановлюватися стажування терміном до 2 місяців.
5. Граничний вік перебування на державній службі однаковий для всіх осіб.
6. Існує 8 основних категорій державних службовців і встановлюється 10 рангів державних службовців. Ранги присвоюються незалежно від категорії.
7. Всі ранги державним службовцям присвоюються Кабінетом Міністрів України.
8. Державна служба припиняється тільки на підставах, передбачених Кодексом законів про працю України.
9. Рішення про прийняття відставки державного службовця або відмову в ній приймається у 10-денний термін.
10. В разі відставки державного службовця йому призначається пенсія з дня прийняття відставки.

Питання цільових виступів:

1. Державна служба як особливий вид публічної служби.
2. Військова служба та альтернативна (невійськова) служба як різновид державної служби.

Теми рефератів:

1. Відповідальність державних службовців за вчинення корупційних діянь.
2. Протидія корупції в Україні: суб'єкти, заходи, правове регулювання.
3. Особливості проходження військової служби.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141.
2. Про державну службу : закон України : від 17.11.2011 р. № 4050–VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4050-17/page2>.

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Т 1. Особлива частина / Ред. Колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. – К.: Юрид. думка, 2005. – 624 с.
2. Комзюк А. Т. Адміністративний процес України: Навчальний посібник / А. Т. Комзюк, В. М. Бевзенко, Р. С. Мельник. – Київ: Прецедент, 2007. – 613 с.
4. Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади. – Х., 2005. – 304 с.

Тема № 2. Удосконалення інструментів публічного управління.

Навчальна мета заняття: розглянути форми і методи публічного адміністрування.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Поняття та ознаки форм публічного адміністрування.
2. Класифікація форм публічного управління:
3. Поняття та ознаки методів публічного адміністрування.
4. Класифікація методів публічного адміністрування.
5. Зміст та особливості методів переконання та стимулювання.
6. Поняття, особливості та класифікація адміністративного примусу: адміністративного попередження; адміністративного припинення.
7. Поняття та види заходів адміністративної відповідальності.

Методичні вказівки до питань теми:

1. Поняття та ознаки форм публічного адміністрування.
Відповідаючи на дане питання необхідно визначити поняття форм публічного адміністрування, їх ознаки. Необхідно охарактеризувати правові засади реалізації форм публічного адміністрування.
2. Класифікація форм публічного управління.
Розглядаючи вказане питання необхідно розглянути види форм публічного адміністрування, класифікуючи їх за правовими наслідками та сферою застосування. Охарактеризувати правові та неправові форми публічного адміністрування.
3. Поняття та ознаки методів публічного адміністрування.
Відповідаючи на дане питання студентам необхідно визначити поняття методів публічного адміністрування, їх зміст та особливості.
4. Класифікація методів публічного адміністрування.
Розглядаючи вказане питання необхідно визначити види методів публічного адміністрування, класифікуючи їх за наслідками застосування та метою.
5. Зміст та особливості методів переконання та стимулювання.
Відповідаючи на вказане питання студентам необхідно визначити поняття та ознаки методів переконання та стимулювання, з'ясувати їх види та значення для публічного адміністрування. Необхідно визначити дії суб'єктів владних повноважень, які відносяться до методів переконання. Визначити основні методи стимулювання в діяльності суб'єктів публічного адміністрування.
6. Поняття, особливості та класифікація адміністративного примусу: адміністративного попередження; адміністративного припинення.
Розглядаючи дане питання необхідно визначити поняття, ознаки та види методів адміністративного примусу. Визначити основні методи попередження. Необхідно охарактеризувати методи припинення, які застосовуються суб'єктами владних повноважень.
7. Поняття та види заходів адміністративної відповідальності.
Відповідаючи на дане питання студентам необхідно визначити поняття, особливості та види заходів адміністративної відповідальності. Необхідно проаналізувати види адміністративних стягнень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення та іншими законодавчими актами.

Питання цільових виступів:

1. Сучасна система методів публічного адміністрування.
2. Правові та неправові форми публічного адміністрування.

Теми рефератів:

1. Адміністративний договір: поняття та ознаки.
2. Індивідуальні правові акти: зміст та особливості.
3. Класифікація правових актів публічної адміністрації.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. ст. 141.

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Т 1. Особлива частина / Ред. Колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. – К.: Юрид. думка, 2005. 624 с.
2. Комзюк А. Т. Адміністративний процес України: Навчальний посібник / А. Т. Комзюк, В. М. Бевзенко, Р. С. Мельник. – Київ: Прецедент, 2007. – 613 с.

Тема № 3. Адміністративні процедури та їх правове регулювання: зарубіжний досвід для України

Навчальна мета заняття: розглянути Адміністративні процедури та їх правове регулювання: зарубіжний досвід для України

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Розуміння адміністративної процедури. Поняття та ознаки адміністративної процедури
2. Види адміністративних процедур
Реєстраційні процедури
Дозвільні процедури
Інспекційні процедури
Процедури щодо притягнення до адміністративної відповідальності
Процедури за заявою особи
3. Принципи адміністративної процедури
4. Учасники адміністративної процедури
5. Стадії адміністративної процедури. Ініціювання та початок провадження
Розгляд і вирішення справи.
6. Оформлення адміністративного акта, його доведення до відома адресатів і заінтересованих осіб
7. Перегляд адміністративного акта.

Методичні вказівки до питань теми:

1. Надати визначення поняття адміністративна процедура, її ознаки та характеристика як інститут адміністративного права.
2. Охарактеризувати та провести порівняльну характеристику видів адміністративних процедур. Скласти схему критеріїв об'єктивності.
3. Розкрити принципи адміністративної процедури надати повну та детальну характеристику.
4. Проаналізувати правовий статус учасників адміністративної процедури.
5. Надати характеристику стадіям адміністративної процедури відповідно до видів.
6. Оформлення адміністративного акту: порядок та реквізити та вимоги.

Навчальна та наукова література:

1. Ківалов С. В. Адміністративне право України [Текст] : навч.-метод. посіб. / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла ; Одеська національна юридична академія. 2-вид., перероб. і доп. О. : Юридична література, 2010. 312 с
2. Коломоєць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломоєць. К. : Юрінком Інтер, 2011. 575 с.
3. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
4. Бородін І.Л. Адміністративне право України : підручник; Нац. авіац. ун-т. Київ: Правова єдність: Алерта, 2019. 547 с.
5. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.11.2022 р.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>

Тема № 4. Концептуальні зміни в адміністративно-процесуальному праві.

Навчальна мета заняття: розглянути співвідношення управління, державного управління, публічного управління, адміністративного права, публічного адміністрування, проблемні аспекти адміністративного права.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Засади організації публічної адміністрації: концентрація, децентрація, централізація, децентралізація, автономія. Поняття та елементи системи органів публічної адміністрації.
2. Суб'єкти, які виконують завдання публічної адміністрації (делеговані повноваження).
3. Сфера діяльності та компетенція органів публічної адміністрації. Адміністративний розсуд – як спосіб реалізації дискреційних повноважень.
4. Система органів публічної адміністрації.
5. Основні засади структурної побудови публічної адміністрації: субординація, координація, реординація, співпраця.
6. Види взаємозв'язків у системі органів публічної адміністрації: підвідомчість, підпорядкованість (підлеглість), підконтрольність, відповідальність.

Методичні вказівки до питань теми:

1. Охарактеризувати необхідно засади організації публічної адміністрації: концентрація, децентрація, централізація, децентралізація, автономія. Поняття та елементи системи органів публічної адміністрації.
2. Вказати та проаналізувати статус суб'єктів, які виконують завдання публічної адміністрації (делеговані повноваження).
3. Надати детальну характеристику сферам діяльності та компетенція органів публічної адміністрації

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне процесуальне право України : навч.-метод. посіб. / І. О. Картузова [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". – К. : Фенікс, 2016. 400 с.
2. Адміністративне судочинство : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Б. Писаренко. Х. : Право, 2016. – 312 с.
3. Адміністративне судочинство України: теорія та практика : монографія / Вищ. адмін. суд України ; за заг. ред. О. М. Нечитайла. К. : Компанія "ВАІТЕ", 2015. – 288 с.
4. Біла-Тіунова Л. Р. Позов в адміністративному судочинстві: теорія, правове регулювання, практика : монографія / Л. Р. Біла-Тіунова, О. В. Закаленко ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". О. : Фенікс, 2014. 188 с.
5. Богущкий В. В. Проведення у справах про адміністративні правопорушення : навч. посіб. / В. В. Богущкий, В. В. Богущка, В. В. Мартиновський. – 5-те вид., перероб. і допов. Х. : Юрайт, 2013. 224 с.
6. Захист в адміністративному процесі : практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. К. : Центр учб. літ., 2013. 352 с.

Тема № 5. Підсудність адміністративних справ: проблемні аспекти.

Навчальна мета заняття: визначити поняття, види та особливості організаційної побудови адміністративних судів; компетенцію адміністративних судів щодо вирішення адміністративних справ; підсудність адміністративних справ: поняття, значення та види; поняття та правила предметної підсудності і наслідки її недотримання; поняття та правила територіальної підсудності і наслідки її недотримання; поняття та правила інстанційної підсудності і наслідки її недотримання; правовий статус судді.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Поняття, види та особливості організаційної побудови адміністративних судів.

2. Компетенція адміністративних судів щодо вирішення адміністративних справ.
3. Підсудність адміністративних справ: поняття, значення та види.
4. Поняття та правила предметної підсудності і наслідки її недотримання.
5. Поняття та правила територіальної підсудності і наслідки її недотримання.
6. Поняття та правила інстанційної підсудності і наслідки її недотримання.
7. Альтернативна підсудність та підсудність пов'язаних між собою кількох вимог.
8. Правовий статус судді.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Кодекс адміністративного судочинства від 15.08.2020, підстава - 808-IX. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст. 446. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
2. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2016. - № 31. Ст. 545. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
3. Про судовий збір: Закон України від 27.02.2020, підстава - 465-IX // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 14, ст. 87. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>

Хід проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Ознайомлення з темою, цілями та завданнями практичного заняття, з'ясування актуальності даної теми, її практичне значення. Зв'язок з попередніми та наступними темами.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Усне опитування. Дискусійне обговорення зазначених питань. Розв'язування задач.

Задачі:

1. Наведіть приклади справ, які будуть розглядатися в таких судах:
 - Сумський окружний адміністративний суд;
 - Зарічний районний суд м. Суми;
 - Сумський районний суд;
 - Харківський апеляційний адміністративний суд;
 - Київський окружний адміністративний суд.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Підбиття підсумків роботи студентів на занятті. З'ясування ступеню засвоєння знань та оволодіння навичками.

Тема 6. Механізм захисту прав приватної особи у сфері публічного адміністрування

Навчальна мета заняття: розглянути перспективи розвитку адміністративного законодавства в сфері захисту прав і свобод громадян

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Інструменти захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування.
2. Види інструментів захисту особи та їх співвідношення між собою
 - 2.1. Медіація як засіб вирішення адміністративних суперечок.
3. Адміністративне оскарження.
4. Підстави та порядок подання скарги .
5. Предмет адміністративного оскарження та Суб'єкти адміністративного осадження
6. Процедура розгляду та вирішення справи за скаргою.

Методичні вказівки до питань теми:

1. Охарактеризувати інструменти захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування.
2. Надати порівняльну характеристику видів інструментів захисту особи.
3. Детально розкрити задане питання, зробити проектну роботу.
4. Студент повинен чітко знати підстави та порядок подання скарги.
5. Розкрити предмет адміністративного оскарження та Суб'єкти адміністративного осадження.
6. Процедура розгляду та вирішення справи за скаргою: охарактеризуйте та надайте детальний аналіз.

Навчально–методична література

1. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка [та ін.] ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2010. 624с.
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, Н. Армаш, В. Басс та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 444 с.
3. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. Вид. 2-ге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.

Тема 7. Адміністративні провадження за зверненнями громадян: проблемні аспекти.

Практичне заняття: Провадження щодо розгляду звернень громадян.

Навчальна мета заняття: розглянути провадження щодо розгляду звернень громадян.

Час проведення 4 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

План проведення занять:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття. Усне опитування. Дискусійне обговорення зазначених питань.

Вирішення завдань:

Вправа № 1. Ветеран Великої Вітчизняної війни звернувся зі скаргою про невиконання своїх посадових обов'язків працівниками соціальної служби (несвоєчасно надали йому соціальну допомогу) до голови державної районної адміністрації.

Завдання: Визначте процесуальні особливості розгляду даної скарги. Складіть необхідні процесуальні документи.

Вправа № 2. При розгляді звернення пенсіонера Зайцева щодо неправомірних дій відносно нього з боку його сусідів, було встановлено, що заявник перебуває на обліку в психоневрологічному закладі.

Завдання: Визначте вплив отриманої інформації на прийняття рішення. Звернення від яких категорій осіб не підлягають розгляду? Складіть необхідні процесуальні документи.

Вправа № 3. Під час особистого прийому мешканців району дільничний офіцер поліції Самарського ВП отримав повідомлення про протиправну поведінку гр. Козенко А.

Завдання: Визначте алгоритм дій ДОП Самарського ВП. Складіть необхідні процесуальні документи.

Вправа № 4. До Жовтневого РВ надійшло звернення від гр. Бабенко О. в якому вона скаржиться на своїх сусідів гр. Косенко А. та Косенко В. які на її думку наклали на неї прокляття та пускають до її квартири невідомий газ.

Завдання: визначте процедуру реагування на звернення гр. Бабенко О. Складіть необхідні процесуальні документи.

Вивчення теми спрямовується на формування у курсантів знань, вмінь та навичок, необхідних для якісного виконання завдань, поставлених перед поліцією, а саме розуміння поняття, ознак та особливостей адміністративного процесу.

III. Порядок проведення заключної частини.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 47. Ст. 256. (зі змінами від 01.01.2020, підстава - 198-ІХ).

Тема 8. Реєстраційно-дозвільна процедура

Практичне заняття: реєстраційно-дозвільні провадження.

Навчальна мета заняття: розглянути реєстраційно-дозвільні провадження.

Час проведення 4 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Поняття та види реєстраційних процедур.
2. Порядок здійснення окремих видів реєстраційних процедур.
3. Поняття та види дозвільних процедур.
4. Порядок здійснення окремих видів дозвільних процедур.
5. Процедура щодо реєстрації автотранспортних засобів в сервісних центрах МВС України.
6. Процедура щодо реєстрації нормативно-правового акту в Міністерстві юстиції України.
7. Процесуальний порядок видачі дозволу на зброю.
8. Порядок здійснення ліцензійних проваджень в діяльності МВС України.

Методичні вказівки до питань теми:

1. Поняття та види реєстраційних процедур. Розглянути види реєстраційних процедур.
2. Порядок здійснення окремих видів реєстраційних процедур. Проаналізувати Закон України «Про державну реєстрацію фізичних осіб, юридичних осіб та громадських формувань», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».
3. Поняття та види дозвільних процедур. Проаналізувати Закон України «Про дозвільну у сфері господарської діяльності».
4. Порядок здійснення окремих видів дозвільних процедур.
5. Процедура щодо реєстрації автотранспортних засобів в сервісних центрах МВС України. Проаналізувати Постанову КМУ «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів».
6. Процедура щодо реєстрації нормативно-правового акту в Міністерстві юстиції України. Проаналізувати порядок подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію здійснюється відповідно до Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністра юстиції України від 12.04.2005 № 34/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.04.2005 за № 381/10661.
7. Процесуальний порядок видачі дозволу на зброю. Проаналізувати Наказ МВС «Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї,

пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів».

8. Порядок здійснення ліцензійних проваджень в діяльності МВС України.

Рекомендована література:

1. Закон України «Про державну реєстрацію фізичних осіб, юридичних осіб та громадських формувань», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
2. Закон України «Про дозвільну у сфері господарської діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877>
3. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1388-98>
4. Наказ МВС «Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98>

Тема 9. Особливості судового розгляду окремих категорій справ.

Практичне заняття: вирішення практичних задач для закріплення знань.

Час проведення 2 год.

Задача 1.

ОСОБА_2 звернувся з позовом до Відділу Дежгеокадастру у Золочівському районі Львівської області, в якому просить скасувати наказ про його звільнення з посади провідного спеціаліста відділу і стягнути з відповідача на користь ОСОБА_2 середній заробіток за час вимушеного прогулу з дати звільнення по день поновлення на роботі.

- 1) Чи містить зазначений спір ознаки публічно-правового спору?
- 2) До юрисдикції якого суду належить вирішення зазначеного спору?
- 3) Які існують способи судового захисту порушених прав? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 2.

Івано-Франківська міська рада звернулася з позовом до Кабінету Міністрів України, в якому просить суд: визнати протиправним та нечинним пункт 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 №211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2».

- 1) Чи належить дана справа до юрисдикції адміністративного суду?
- 2) Якому суду підсудна дана справа?
- 3) Чи має право міська рада оскаржувати такі акти?
- 4) Які дії має вчинити суд? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 3.

Районна державна адміністрація провела конкурс на заміщення посади провідного спеціаліста юридичного відділу. За результатами конкурсу переможцем став ОСОБА_1. і був

рекомендований на посаду провідного спеціаліста юридичного відділу.

ОСОБА_2. оскаржив рішення конкурсної комісії до районного суду, мотивуючи тим, що під час співбесіди всі члени задавали йому питання по законодавству і оцінили результати у «нуль» балів.

- 1) Чи містить зазначений спір ознаки публічно-правового спору?
- 2) Чи належить дана справа до юрисдикції адміністративного суду?
- 3) Якому суду підсудна зазначена справа? Відповідь обґрунтуйте.

Методичні вказівки до питань теми:

Для відповіді на всі запитання необхідно проаналізувати відповідні положення Кодекс адміністративного судочинства.

Рекомендована література:

1. Кодекс адміністративного судочинства від 15.08.2020, підстава - 808-IX. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст. 446.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

Тема № 10. Виконавче провадження.

Навчальна мета заняття: охарактеризувати виконавче провадження, керуючись відповідним законом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Поняття та ознаки виконавчого провадження.
2. Суб'єкти виконавчого провадження та їх процесуальний статус.
3. Стадії виконавчого провадження та їх зміст.

Методичні вказівки до питань теми:

Для відповіді на всі запитання необхідно проаналізувати відповідні положення Закону України «Про виконавче провадження».

Рекомендована література:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 21.04.1999 № 606-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
2. Адміністративно-процесуальне право України: Підручник // О.В. Кузьменко, Т.О. Гуржій; за редакцією О.В. Кузьменко. К.: Атіка, 2007. 416 с.
3. Адміністративне процесуальне право. Навчальний посібник / Т.П. Мінка, С.М. Алфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т. П. Мінки. Харків : Право, 2013. 352 с.

4. Рекомендована література

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне процесуальне право України : навч.-метод. посіб. / І. О. Картузова [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". – К. : Фенікс, 2016. 400 с.
2. Адміністративне судочинство : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Б. Писаренко. Х. : Право, 2016. – 312 с.
3. Адміністративне судочинство України: теорія та практика : монографія / Вищ. адмін. суд України ; за заг. ред. О. М. Нечитайла. К. : Компанія "BAITE", 2015. – 288 с.
4. Біла-Тіунова Л. Р. Позов в адміністративному судочинстві: теорія, правове регулювання, практика : монографія / Л. Р. Біла-Тіунова, О. В. Закаленко ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". О. : Фенікс, 2014. 188 с.
5. Богуцький В. В. Провадження у справах про адміністративні правопорушення : навч. посіб. / В. В. Богуцький, В. В. Богуцька, В. В. Мартиновський. – 5-те вид., перероб. і допов. Х. : Юрайт, 2013. 224 с.

6. Захист в адміністративному процесі : практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. К. : Центр учб. літ., 2013. 352 с.
7. Калмикова Я. С. Докази та доказування в адміністративному судочинстві : монографія / Я. С. Калмикова ; НДІ держ. будівництва та місц. самоврядування ; за заг. ред. О. Б. Червякової. – Х. : Фактор, 2014. 280 с.
8. Ківалов С. В. Курс адміністративного процесуального права України : підручник. Загальна частина / С. В. Ківалов, І. О. Картузова, А. Ю. Осадчий ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.".О. : Фенікс, 2014. 342 с.

Додаткова література:

1. Коломоець Т. О. Внутрішнє переконання судді в адміністративному процесі: теоретико-правовий та праксеологічний аспект формування : монографія / Т. О. Коломоець, В. О. Немченко. – Херсон : Гельветика, 2013. 180 с.
2. Колпаков В. К. Теорія і практика адміністративного судочинства : монографія / В. К. Колпаков, В. В. Гордєєв. – Чернівці : Місто, 2011. 384 с.
3. Колпаков В. К. Юрисдикція адміністративних судів : монографія : у 2 кн. / В. К. Колпаков, В. В. Гордєєв. – Х. : Харків юрид., 2011. 252 с.
4. Константи́й О. В. Проблеми захисту в адміністративному судочинстві суб'єктивних прав, свобод і законних інтересів : монографія / О. В. Константи́й ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – К. : Істина, 2015. 544 с.
5. Костицький М. В. Судово-психологічна експертиза в адміністративному процесі : монографія / М. В. Костицький, М. І. Луцький ; Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ : Видавнича справа, 2017. – 308 с.
6. Ліпкан В. А. Сутність та порядок вирішення службових спорів : монографія / В. А. Ліпкан, О. Г. Мовчун ; Глобальна орг. союзн. лідерства, Аккад. безпеки відкритого суспільства, Акад. наук вищ. освіти України, Стратком. – К. : Вид. Ліпкан О.С., 2017. 312 с.
7. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / Вищ. адмін. суд України ; за заг. ред. І. Х. Темкіжева. – 2-ге вид., пероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2013. 720 с.
8. Оскарження судових рішень і ухвал в системі адміністративного судочинства України: зразки документів, судова практика, актуальне законодавство : станом на 23 верес. 2016 р. / упоряд. Н. О. Армаш [та ін.]. К. : Центр учб. літ., 2016. 272 с.
9. Постанови пленумів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів України в кримінальних та адміністративних провадженнях : офіц. текст / упоряд.: С. А. Кузьмін, М. С. Кучеренко. К. : Вид. Паливода А. В., 2015. 828 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. ст. 141. (зі змінами від 01.01.2020, підстава - 27-IX).
2. Кодекс адміністративного судочинства від 15.08.2020, підстава - 808-IX. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст. 446. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2016. - № 31. Ст. 545. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
4. Про судовий збір: Закон України від 27.02.2020, підстава - 465-IX // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 14, ст. 87. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>
5. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII// Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 2-3, ст. 12. (зі змінами від 20.03.2020, підстава - 524-IX).

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний веб-сайт Президента України. URL:<http://www.president.gov.ua>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>
4. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України URL: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/mai/uk/index>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.mjust.gov.ua>
6. Офіційний веб-портал Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
7. Єдиний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>